

Illuminátusok: 3. Az Emberi Jogok

Európa társadalmi életét korábban elsősorban a *kötelességek* határozták meg. Ezeket a hatalom zömmel a vallási parancsok alakjában tolmácsolta az alattvalóknak. Joga a hatalom gyakorlójának volt, kötelessége ellenben az alávetettnek. A XX. században azonban a demokratikus társadalom eszmei megfogalmazásában valamennyi embert illető jogokat határoztak meg.

Mózes törvényei zömmel azt írják elő, hogy mit és hogyan *kell* tenni, azaz mik Izrael Istennel szembeni *kötelességei*. Ugyanakkor ott már azt is megtalálhatjuk, hogy a törzsön belüliekkel szemben mik a törzsbéliek kötelességei, amit megfordíthatunk és elmondhatjuk, hogy mik a törzsbéliek egymással szembeni *jogai*. Emiatt tartotta Dimont is a Törvényt a mai kor szellemére kihatóan demokratikusnak, mert Izraelt közösségként értelmezte. Olyan közösségként, ahol a közösséghez tartozók egymással szembeni kötelezettségei jogokként fogalmazódnak meg, ám a közösség egymással szembeni jogai eltérnek a körülötte lévőkkel szembeni jogoktól, kötelességei is azokkal szembeni kötelességeiktől. Ebben rejlik a kiválasztottság tudatának lényege: a törzset a többi ember fölé emeli.

A társadalmi életben az általánosabb, szélesebb értelmű *jogot* a *római jog* alapján ismerjük.¹ A görög társadalomnak volt *bölcsélete*, a héber társadalom egyistenhitre épülő *erkölcs* rendelkezett és a római civilizáció ehhez a *jogot* adta hozzá. A jog emberi viszonyokat szabályozó törvények sorozata, ami nem csak azt írja elő, hogy mit kell tenni, hanem azt is meghatározza, hogy a jog alá tartozó személy, vagy közösség mit várhat el a többiektől. A római társadalomban joga csak Róma polgárainak, később a birodalom polgárainak volt, a jog nem vonatkozott a rabszolgákra. Azaz a jog eredeti értelmében egyenértékű, vagy bizonyos feltételek által meghatározott területen egyenértékű személyek egymáshoz való viszonyát szabályozza.

Az *emberi jogok* fogalma éppen ezért abban különbözik a korábbi jogalkotókétól, hogy valamennyi embert alapvetően azonos vonatkozási alapra hoz azáltal, hogy *ember* mivoltához rendel jogokat. Olyan jogokat, amelyek tiszteletben tartása a másik embernek viszont megmásíthatatlan kötelessége.

Az emberi jogokra való hivatkozás azonban felemás, egyoldalú maradt sokáig, inkább a társadalmi aktorok látványos hivatkozási alapja, működésének felszínes indoklása volt, amely mögött rejtve maradtak az igazi szándékok, mozgatók. Így a XVIII. században megjelent *emberi jogok* fogalma az emberi közösség által elfogadott alakban csak a XX. század második felében, a II. világháború szörnyű pusztításait követően fogalmazódott meg, és ma az ENSZ által kibocsátott Egyetemes Jogok Nyilatkozata alakjában ismert.²

A bevezető indokoló szakaszt követően ezt olvashatjuk, mint mindenek alapját:³

¹ *Corpus Juris Civilis*, I. Justinianus idején (Kr.u. 527-565) rögzített törvénykönyv.

² Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) III. Közgyűlés 1948. december 10-én fogadta el.

³ Lovas (2001), István: *Népiertások a XX. században*, Kairosz Kiadó, Budapest, p.: 108. Az *Emberi Jogok Nyilatkozatának* itt idézett szövege Zsigmond Emese és dr. Zétényi Zsolt fordítása, és a Magyarok Világszövetsége Elnöke, Patrubány Miklós hozta nyilvánosságra 2001. december 1-én. Korábban a szöveg magyar fordításban nem volt olvasható. Legelőször magyar nyelven a Nyilatkozatból a hetvenes évek elején az Illés rock-együttes *Emberi Jogok* c. nagylemeze idézett Mensáros László tolmácsolásában.

1. cikk

Minden ember szabadnak, méltóságában és jogaiban egyenlőnek születik. Az embereknek értelmük és lelkiismeretük birtokában egymással szemben testvéri szellemben kell viseltetniük.

Mindjárt az első cikkelyben megtalálható egy, a francia forradalom óta ismert hármas jelszó minden egyes eleme: a szabadság, az egyenlőség és a testvériség.

Az általános emberi jogok ebből így következnek:

3-5. cikk

Mindenkinek joga van az élethez, a szabadsághoz és a személyes biztonsághoz.

Senki sem tartható rabszolgaságban vagy szolgaságban, a rabszolgotartás és a rabszolga-kereskedelem minden formája tilos.

Senki sem vehető alá kínvallatásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, vagy bánásmódnak.⁴

Az első jog a szabadsághoz való jog, ami az élethez való joggal egyenértékű. A II. világháborút megelőző szörnyűségekre utal mindjárt a 2. cikk, amely megint csak az emberi szabadságot emeli föl.

A következő cikk a hatalomnak az emberhez való viszonyát szabályozza, és ez nem pozitív jog, hanem tiltás.

Az egyenlőség lényegi értelmét a következőkből ismerhetjük meg:

7. cikk

A törvény előtt mindenki egyenlő, megkülönböztetés nélkül és egyenlő mértékben joga van a törvény védelméhez.

Megint csak a hatalomnak az emberhez való viszonyát olvashatjuk ki innen. További szabadságot a következő cikkek fejeznek ki:

18-19. cikk

Mindenkinek joga van gondolatai, lelkiismerete és vallása szabadságához, ez a jog magában foglalja a vallás vagy meggyőződés megváltoztatásának, illetve kinyilvánításának szabadságát akár egyénileg, akár közösen, nyilvánosság előtt vagy a magánéletben, oktatás, vallásgyakorlat, templomi és kultikus szertartások útján.

Mindenkinek joga van a vélemény- és szólásszabadsághoz, amely magában foglalja azt a jogot, hogy véleménye miatt ne szenvedjen zaklatást, és hogy a határookra való tekintet nélkül felkutathasson, kaphasson és terjeszthessen ismereteket és gondolatokat bármilyen közvetítési módon.⁵

Ezek a szabadságok a diktatórikus rendszerekben sérülnek. A II. világháborút kirobbantó rendszerekre ez volt a jellemző. Mind a náci, mind a kommunista rendszer alapvetően a teljes hatalomgyakorlatot jelentette, amiben az egyszerű ember a hatalomnak teljes mértékben ki volt szolgáltatva, joga volt a parancsnak engedelmeskedni.

Alapvetően figyelniük kell a következő cikkekre:

17. cikk, 3.

A család a társadalom természetes alapegysége, és joga van a társadalom, valamint az állam védelmére.

⁴ Lovas (2001), pp.: 108-109.

⁵ Lovas (2001), pp.: 112-113.

Itt a társadalom alapvető egysége került meghatározásra. Fontosságát kiemeli az, hogy a mai eszmei áramlatok közül csak az ú.n. *konzervatívok* élnek ezzel a fogalommal és ragaszkodnak a családhoz, mint a társadalom alapvető egységéhez.

Ugyancsak figyelemreméltó a társadalmi oktatásról szóló emberi jog, amit így olvashatunk:

26. cikk

*Mindenkinek joga van a tanuláshoz. A tanulásnak legalábbis elemi és alapszinten ingyenesnek kell lennie. Az elemi oktatás kötelező. A műszaki szakoktatást általánossá kell tenni; a felsőfokú oktatásnak mindenki számára érdemei szerint egyenlő feltételekkel nyitva kell állnia.*⁶

Ez a jog ugyanis megint csak a háború nyomorúságának a tükré, amit a mai eszmei áramlatok ismételtlen igyekeznek figyelmen kívül hagyni. Különösen igaz ez a magyar szabadelvűek kormányzására, ahol mind az általános iskolai oktatást igyekeznek lezülleszteni, mind pedig meggátolni, hogy a nem tehetősek a felsőfokú oktatásba kerülhessenek. Ez a mai magyar valóságot alaposan jellemzi.

Az ú.n. *kék szabadkőművesek* (angol rítus) mester fokozatba való beavatásnál már szerepeltek az *emberi jogokban* meghatározotthoz hasonló fogalmak, azaz az *emberség, a barátság és a testvéri szeretet*.⁷ A mesteri fokozatba avatottak esküjükben azonban ezek a fogalmak elsősorban a szabadkőműves testvérekkel szemben voltak érvényesek, ugyanakkor az emberi jogok ezeket a jelszavakat általánosan, a széles közvéleménynek fogalmazzák meg. A szabadkőműves beavatáskor a tagok egymás támogatására tesznek fogadalmat, azaz a társadalom csak egy nagyon kis szeletére vonatkozik a hármas jelszavuk, az enciklopédistáknál azonban általános érvénnyel jelenik meg.

Vizsgáljuk meg ezek után részletesebben a hármas jelszónak a tartalmát és közvetlen, majd hosszabb távú következményeit. A továbbiakban a hármas jelszó minden egyes elemét külön-külön értelmezzük, a jelszóhoz egy-egy politikai mozgalmat, eszmerendszert rendelünk, mint jellemzőt, hogy a végén kimutassuk: ezek egyenként is ellentmondásosak, összességükben viszont egymást ütögetik. A magasztos, nemes jelszavak a gyakorlatban a XX. század legsötétebb rendszereihez vezettek és ma is fennáll a lehetőség, hogy azokkal egyenértékűen sötét és aljas rendet teremtsenek meg. Már csak ezért is egyetértünk a Magyarok Világszövetsége által használt jelszóhármassal, miszerint: *szabadság—tisztesség—méltóság*, amely az emberközponitú gondolkodás lényegi követelményeit sűríti magába.

⁶ Lovas (2001), p.: 115.

⁷ Morgan (1827), W. M.: *Free Masonry Exposed*, Morgan, (Utánnomás), p.: 78.